

Fra land til land

Sommerdager på Island

Fra Oslo Ø má vi over til Oslo V for á ná toget til Kristiansand S. Det er akkurat þá minuttet við hese- blesende fær bagasjen inn í vogna. Toget er klar for avgang. Man ríktig nyter landskapet undereis. Der glitir Drammenselva, kjente indus- tribedrifter dukker opp her og der, vi passerer solværksbyen Kongs- berg, vi merker oss det fagre som- merlandskapet i Telemark og Aust- agder. Sommersol over Sørlandets hovedstad med sine snorrette brede gater.

Så en lørdags etter middag går vi ombord i m/s »Hekla« og hvem treffer vi der om ikke Ingolfur fra Kyrkjubo og en annen av dem som riktig nytter ferietida til á se seg om her i verden. Atlanteren viser seg fra sin beste side og mandag morgen når vi våkner er »Hekla« kommet inn på kaia i Tórshavn. Vi går i land. Og rekker en del før klokken 17. Jeg treffer kjente: Martin Joensen og Jona Henriksen, Marius, Jona og Johannes på Fol- kehogskolen, Sverri Fon på Lands- bókssavn, Peter F., Harry S. og Jacob Lindenskov. Så er jeg opp- om Heysbreyt og titter på prent- smíðja til »Sosialene«. Så er det ti- den for á gá ombord igjen. Etter et par dager ser vi først den be- rømte Surtsey med sine meterhøye röksoyler og så om morgenen ser vi en meget vakker by dukke opp og ligge der i en halvsirkel av hav- nene.

Reykjavik gjør et forunderlig inntrykk på de som ser den for første gang. En nordmand vil vel sammenligne den med Bergen når han ser bykjernen der ved det idyl- liske Tjornarvatnet. Siden kunne man skille de forskjellige husene fra hverandre og få en bedre ori- enterung for hva de står for. På en ukens tid ble det gjort omlag 30 be- søk hos forskjellige institusjoner og private folk. Over alt den samme velvilje og venlighet.

Etter en kort vititt i utenríks- mínisteriet gikk det glatt og hurtig á ordne med husvære. Først på stu- denterhotellet »Garður« med sine utmerkede rom og gode service. Senere skiftet jeg over til privat innkvartering ute i en av forsteden ved den travle trafikáren Mikla- braut. Samferdselen er overordent- lig stor der. De mange jeepene pre- ger bildet, men også biler fra man- ge av de landene som Island har stort handelssamkvem med både í øst og í vest. Her gjelder det á væ- re våken hvis et gadekryss skal pas- seres. Man ble vitne til tre krasjer, men uten tap av menneskeliv.

Ekspansjonen på Island er vold- som, arbeidslivet mangler arbeids- kraft og inflasjonen merkes ganske snart, men dette er ikke noe nytt når man har vært í Finland for de- valuerungen. Det arbeides meget og det tjenes gode penger.

Jeg griper meg í á sammenlíkne Island med Israel. Island er et bo- kens land med litteraturskatter som overgår mange andre land hvis vi

tar folketallet í betraktning. De tre største bibliotekene í Reykjavík: Landsbókssavn, Universitets- og Borgerbókssavn har hundredetuse- ner med nye og gamle bøker av den største verdi ikke bare for folket sjøl, men for alle de lese- sultnes som kommer fra hele ver- den. De gamle håndskrevne bøkene som vernes med den største akt- págivenesshet får jeg se og det gjør et dypt og merkelig inntrykk. Akkur- at som í Israel. — Tempoet í ny- reisingen er også den samme. Det er hevdt av mange at dette blom- strende arbeidslivet kommer av at landet er fritt og det er naturligvis meget í det.

Det kunne vel være på sin plass á fortelle litt om Islands ungdom og den som setter sítt preg på for- eningslivet, men det får man gjøre í et særskilt bladstykk.

Fridtjof Diesen.

LOGMANSRØÐAN

Það merktist týðiliga á politiskt de- magogisku ólavsökuroðu lógmans- ins, at það stundar til val. Vísti illa hvussu sterk og eggjandi orð, hann skuldi brúka til á lýsa samfelags- ins vælstand. — Ja, hann vildi bein leiðis hava fólk at trúgva, at vit livdu í einum vælferðarpáradisi, hvar øll høvdu nóg mikið av øllum, ongum tørváði meir enn það tey hava, hóast veruleikin er ein heilt annar.

Tó skal það ekki avsannast, at væl er av peningi millum fólk — hetta er tó ekki nákað at takka lóg- manni ella sitandi landsstýris meir- luta fyri — og hesin nógví pening- ur er lítill, tá skattur, tollur og teir dýru voruprisir hava tikið sítt. Ella er lógmaður og landsstýrismenn so blindir, at teir ekki siggja at vit li- va í eini fossandi inflatiún, sum óðugnaskapur teirra ekki hevur minsta tamarhald á.

Í ólavsökuprædikuni varð talað um ekki bert at nora at sær sjálv- um; men skal það sigast, at nakar hevur dugað at nort at sær, so hevur sitandi landsstýri havt eitt ser- ligit hegni í so máta, tí teir hava meir enn tvífalda sínar lonir, og það er meir enn gjørt er hjá nok- rum øðrum stætti. So það er tí einki at siga teimum imóti, um teir halda seg hava líva fyra feitt ár. Øll kunna ekki siga það sama.

Tú kemur neyván á tal við fólk — uttan mun til politiskan lit — at teir ekki gremja seg um hvussu tungt það er at streva seg ígjøgnum peningaliga uttan mun til hvat ein vinnur av peningi. Og það sær ekki út til at batna í so máta, heldur tann óvugta vegin.

Það er ekki ætlanin at umtala alt það lógmaður hevði á munni; það fær hann ívaleyst svar uppá, tá lóg- mansrøðan kemur til umróðu.

Tó skal sigast, at það var látur-

ligt at hoyra lógmann erpa sær av skulabyggingini í Hoyðølum, sum seinasta landsstýri eigur alla æru av, tí uttan seinasta landsstýrisins lut, var henda bygging ekki nakar veruleiki enn og sostatt eingin hjálp fyri okkara lesandi fólk og enn minni nákað prýði ella húsa- rúmd til norrunu gestir. So það má sigast at falla einum fyri bróstið at hoyra mann standa og erpa sær av annars verk. Síðan vil hann lást at harmast yvir, at kvøld- og ung- dómsskúlaundirvisingin skuldi falla á tingi, hóast hann veit, at það júst vóru hansara egnu, sum við vilja feldu málið, meðan andstöðan stemmaði fyri.

Ja það ljóðaði frá hesum sama manni, ið einki megnaði at fremja sum landsstýrismaður, nú sum lóg- maður var vorðin ein sannur polit- iskur gandakallur. Hann vildi royna at fáa fólk at trúgva, at nú var alt, ið áður hevði ligið oyði og myrkt vorðið ein páradis urtagarð- ur.

Tó, so er ekki.

Heldur er það, sum onkur góður maður plagar at taka til, at ongan- tið er so lítið komið burturúr so nógvum.

sj.

BROYTAN Í HEIMASTÝRIS- LÓGINI

Hetta er eitt av teimum málum allir samgonguflokkarnir vóru samdir um, tá hetta landsstýri varð skipað — hetta trúu ið hvussu so er øll sum løsu bloð teirra og hoyrdu talur teirra í útvarpinum.

Men hesar broytingar blivu ekki gjordar, og sum tíðin leið hildu fólk flest, at annaðhvørt høvdu sjálvstýrisflokkarnir gloymt hetta mál, ella var hetta eisini bert val- bluff.

4. februar skrivur so Dagblaðið, at nú hava teir funnið hetta mál í eini skuffu hjá Poul Petersen, har hann hevur goyst tað, ætlaði íva- leyst at goyma tað með alla, um ekki landsstýrið nú hevði tikið í nakkan á honum og kradt, at hann gjordi okkurt fixfaxari nú tað aft- ur stundaði móti lótingsvali.

Men hvat sigur so Dagblaðið meira um hetta »hjartamále« teirra? Jú hetta eru ordini: »Uppskotið skal, um tað verður samtykt send- ast fólkinginum — og hetta kann fyrst verða gjørt, tá ið fólkingið kemur saman aftur til heystare.

Disse vare ordene. Í 3 ár hava teir havt atstöður at avgreitt hetta mál, men istaðin fyri at avgreitt tað frá tinginum og sent tað til fólkingið, lögdu teir tað í eina skuffu hjá Poul Petersen, og fyrst nú tá tað er skilipt, at tað ekki verður hetta landsstýri, sum skal samráðast við ríkisstýrið um mál- ið, taka teir tað uppáftur úr skuff- uni hjá Poul Petersen.

Man nakar í dag vera so blá- oygdur, at hann ekki nú sær hum- bukki aftanfyr allar sjálvstýrslót- irlar hjá bæði landsstýrið og sam- gonguflokkunum sum styðja teir??? X.

FØROYA
BANKI
banki FØROYA

Ríkidømi havsins

Ein alheims oceanografisk stevna við umboðum úr øllum heimsport- um, hevur verið hildin í Moskva í juni. Meiri enn 2.000 havgransk- arar úr 50 londum vóru komnir til hesa stevnu eftir innbjóðing frá vísindastovni Sameindu Tjóða, UNESCO og Sovjet.

Það er av størsta týdningi fyri mannaættina, at hitt stóra ríkidømi av organiskum og mineralskum evn um, ið finnst í havinum, verður nýtt — hetta er ekki minni týdn- ingarmikið enn rúmdarkanningar- nar, sigur formaðurin á stevnuni M. V. Keldish.

Vitskapsmenn hava samráðst um líkindini at finna føði burtur úr havinum. Ein vitskaplig meting er tann, at núverandi fastlandsøkini eru partar av tveimum upprunliga stórum økjum, sum fyri 150 milli- ónum árum síðani vórðu skild sundur og róku burtur hvør frá øðrum.

Á stevnuni komu eisini til við- gerðar úrslitini av kanningarferð til Indiska havið, sum vart hevur í seks ár, og sum varð avrikað við 40 skipum úr 20 londum.

Vaksandi pappírsframleiðsla

Framleiðsluorkan viðvíkjandi pappíri, pappírevni og pappi er stóðugt vaksandi, sum tað skilst av einari frágreiðing frá búnaðar- og matvørustovni Sameindu Tjóða, FAO.

Eftir teimum ætlanum, ið gjord- ar eru, kemur samlaða heimsfram- leiðslan av pappíri og pappi at veksa til 128 milj. tons og pappírs-

rævni til meira enn 108 milj. tons í 1968.

Framleiðslan av pappíri og pappi er vaksin úr 83 milliúnunum tonsum í 1960 til meiri enn 114 milj. tons í 1966. Framleiðslan av pappírs- rævni er samstundis vaksin úr 66 milj. tonsum í 1960 til 91 milj. í 1966.

Skrivstovumaður

Føroya Mekaniski Grótíðnaður søkir eftir skrivstovu- manni. Maður við handilsskúlaprógv ella øðrum líkn andi prógví hevur fyrimum. Ringið 2867 ella 2260.

Vit hava altíð á goymslu
alt tilfar til

**blikksmíð
sanitet
hitaverk**

DEMICH

Tlf. 1776 - Tórshavn

Verður sent um
alt landið

**Teir
tiltiknu**

NILFISK

**dustsúgv-
ararnir**

Pf. MARIA POULSEN & Co.

Tlf. 2000

TÓRSHAVN

Tlf. 2001